

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1333

av Margareta Cederfelt m.fl. (M)

Kvinnliga innovatörer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa förutsättningar för att antalet kvinnliga innovatörer ska öka och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kvinnors deltagande på arbetsmarknaden i form av företagare och innovatörer är ett viktigt led i att uppnå ett jämställt samhälle. Män och kvinnor har olika behov och därför behövs ett varierat produktutbud, något som bygger på att kvinnor och män har lika förutsättningar att etablera sig som företagare och innovatörer. När det gäller kvinnliga innovationer saknas många gånger ett erkännande för deras uppfinningar eller verksamhet. Forskning har pekat på att detta i stor omfattning beror på att kvinnors innovationer sällan betraktas som tillräckligt tekniskt sofistikerade. Innovationer som är antingen gjorda av kvinnor eller hör hemma inom ett område som traditionellt sett betraktas som mer kvinnligt får mer sällan gehör. Kvinnor har vanligtvis också sämre nätverk för att förverkliga och nå ut med sina idéer. Kvinnliga innovatörer har bland annat berättat hur de använt så kallade ”trojanska hästar” i form av en make eller annan manlig bekant för att sälja in sin idé hos entreprenörer och investerare. Det skapas på så sätt trösklar för kvinnliga innovatörer, vilket i längden riskerar att leda till att deras produkter inte når ut till marknaden. På så sätt kan innovationer och kompetens gå till spillo.

Nyföretagandet i Sverige minskade förra året med 1,5 procentenheter till omkring åtta procent av befolkningen. Raset i nyföretagande förklaras främst av ett dramatiskt fall i kvinnors företagande med närmare 40 procent. Flera kvinnliga företagare säger att orsaken till det dramatiska fallet bland kvinnliga företagare står att finna i regeringens

attack mot omsorgsföretagen där många kvinnor är verksamma. Risken är överhängande för att den negativa utvecklingen bland kvinnliga företagare spiller över på kvinnliga innovatörer i stort. En annan anledning till att kvinnors företagande minskar kan enligt forskare vid Handelshögskolan i Stockholm vara att kvinnors företagande får mindre uppmärksamhet än tidigare. Alliansregeringen initierade exempelvis ”Främja kvinnors företagande”. Den rödgröna regeringen bör snarast starta motsvarande verksamhet.

Att kvinnor i mindre utsträckning är med och formar framtida teknik och samhälle är problematiskt.

Svensk ekonomi behöver förnyas och rustas för att möta en allt intensivare global konkurrens. Sverige har under de senaste decennierna haft en i huvudsak positiv utveckling. En förklaring till varför Sverige har utvecklats positivt är att svenska kvinnor har en hög förvärvsfrekvens i ett internationellt perspektiv. Men vid närmare granskning visar det sig dock att arbetsmarknaden är klart segregerad. Kvinnor arbetar ofta deltid och för en lägre lön och har sämre löneutveckling än män. Kvinnor arbetar också oftare än män inom vård och omsorg samt undervisning, där karriärvägarna och löneutvecklingen generellt sett är mer begränsade. Att kvinnor i större utsträckning verkar inom tjänsteorienterade branscher i kombination med att de i utgångsläget har mindre möjligheter att leva och verka som innovatörer kräver att synen på innovationer breddas.

Innovationer måste inkludera uppfinningar utöver traditionellt sett manliga innovationsområden. Kvinnor bör erbjudas stöd och coachning om hur de bör arbeta för att bygga upp och förvalta ett nödvändigt nätverk. Ett av målen för en innovationspolitik bör vara att stimulera många små steg i förbättringen av vanliga produkter och tjänster oavsett teknologinnehåll, organisationsform och produktionsprocess. Ska kvinnors innovationskraft öka behöver också förutsättningarna för tjänsteinnovationer bli bättre.

En nationell innovationsstrategi bör inkludera ett särskilt fokus på kvinnliga innovatörer. För att Sverige ska bli ett entreprenörsland i världsklass måste andelen kvinnliga innovatörer öka.

Margareta Cederfelt (M)

Ása Coenraads (M)

Saila Quicklund (M)